



Eduskunta

Valtiovarainvaliokunta

Hallinto- ja turvallisuusjaosto

Asia: HE 109/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

PÄÄLYSTÖLIITTO RY:N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2025

Päälystöliitto ry pitää erinomaisena asiana sitä, että Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen henkilöstöä edustaville järjestöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi koskien valtion talousarvioesitystä vuodelle 2025. Päälystöliitto ry on perehtynyt esitykseen valtion talousarvioksi vuodelle 2025 erityisesti puolustusministeriön hallinnonalan osalta ja lausuntomme painopiste on henkilöstöä koskevista asiakokonaisuuksista.

Puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys vuodelle 2025 on 6,5 miljardia euroa, joka on n. 554 miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Vastaavasti Rajavartiolaitoksen esitetään vuodelle 2025 433 miljoonaa euroa, mikä on 70 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarvioesityksessä. Molemmille virastoille esitettiin toimintameno- ja säästöjä, jotka muihin valtion hallinnon virastoihin verrattuna ovat maltillisia. Päälystöliitto ry pitää erittäin tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena, että vallitsevassa turvallisuus- ja toimintaympäristössä valtioneuvosto kohdentaa puolustusministeriön hallinnonalalle sekä Rajavartiolaitokselle riittävät taloudelliset resurssit.

Talousarvioesityksessä todetaan, että sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin palkattua henkilöstöä arvioidaan vuonna 2025 olevan n. 450 sotilasta. Osallistuminen YK:n UNIFIL-operaatioon Libanonissa on Suomen suurin joukkokokonaisuus n.200 sotilaalla. Muita suuria joukkokokonaisuuksia on Irakissa ja Kosovossa. Saamamme tiedon mukaan TPT-UTVA linjasi 13.9.2024, että Irakin OIR-operaation osallistumismandaattia ei jatketa vuodelle 2025 ja SKJI on aloittanut valmistautumistoimet toiminnan päättämiseen vuoden 2024 loppuun mennessä, joten IRAK ei säilyne talousarvioennusteen mukaisesti toisena suurimmista operaatioalueena vaan henkilövahvuus operaatioalueella pienenee huomattavasti vaikuttaen huomattavasti rahoitusosuuteen.



Puolustusministeriön hallinnonalan henkilötyövuosimäärä kasvaa noin 170 henkilötyövuodella vuoteen 2024 verrattuna aiheutuen pääasiallisesti uusista Suomen Nato-jäsenyyteen liittyvistä tehtävistä Puolustusvoimissa sekä vuoden 2021 puolustusselontekoon perustuvasta Puolustusvoimien pysyvästä henkilöstölisäyksestä puolustuskyvyn vahvistamiseksi 500 henkilötyövuodella vuosien 2023—2026 aikana. Vuoden 2021 puolustusselontekoon perustuvaa Puolustusvoimien pysyvää henkilöstölisäystä vuonna 2025 on 128 henkilötyövuotta. Päälystöliitto pitää erittäin tarpeellisena talousarvioesityksen kirjausta, jossa todetaan puolustusvoimien sotilaallisen liittoutuman ja siihen liittyvien valmiusvaatimusten muodostavan merkittävän henkilöstön lisäresurssitarpeen yllä mainitun 500 henkilötyövuoden lisäksi. Lisähenkilöstön määrä tulee tarkastella puolustusselontekoprosessissa. Päälystöliitto pitää hyvänä lähtökohtana henkilöstön lisätarpeeksi puolustusvoimien henkilöstöstrategia 2030+ mukaista linjausta kehittämistoimenpiteistä, jossa arvioidaan henkilöstön lisämäärätarpeen olevan 10–15 % vuoden 2023 henkilöstömäärään verrattuna.

Talousarvioesityksessä todetaan, että Suomi osallistuu yhteisen pelotteen tuottamiseen sekä varautuu tukemaan muita liittolaisia mahdollisen yhteisen puolustuksen tilanteessa. Hallitusohjelman mukaan Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton kaikkeen toimintaan ilman ennakkorajoituksia, mukaan lukien Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin sekä sitoutuu Naton 360-asteiseen eli koko liittokunnan kattavaan pelotteeseen ja yhteiseen puolustukseen. Puolustusvoimien virkamiesten osalta Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen, Naton joukkorakenteen ja kotimaassa tehtävien Naton komentorakenteen tehtävien palkkauksen, palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstösäännösten neuvottelut ovat talousarvion käsittelyn aikana vielä kesken. Julkisuudessa on esitetty jopa kansainvälisten tehtävien muuttumista tulevaisuudessa pakolliseksi lainsäädännön voimalla. Komennukset Natotehtäviin ovat kuitenkin pitkäkestoisia, keskimäärin kolme vuotta. Päälystöliitto ry katsoo, että Suomen etu olisi taata ulkomaan tehtäviin komennetuille ammattisotilaille kannustavat ja muihin valtion virkamiehiin nähden tasa-arvoiset palvelussuhteen ehdot, jotka takaavat kilpailukykyisen palkkauksen, työ- ja perhe-elämän tasapainon ja riittävän tuen perheille, jotta tehtävät saadaan täytettyä vapaaehtoisuuteen perustuen, eikä pakolla.


Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja


Marko Jalkanen
Pääluottamusmies